

www.lasy.gov.pl

Lasy Państwowe

Nadleśnictwo Bielsko

**Informacja o działalności w roku 2024
Plany na rok 2025**

Miasto Bielsko - Biała

Wstęp. Dlaczego przesyłamy Państwu ten raport?

Lasów Państwowych to ogólnopolska organizacja, zarządzająca większością zasobów leśnych kraju. W naszej pieczy znajduje się przeszło 7,6 mln ha gruntów. To ¼ Polski.

Nadleśnictwo Bielsko to jedno z 429 nadleśnictw, które zarządzają lasami na poziomie lokalnym. Dbą o przyrodę, udostępnia lasy dla rekreacji, ale jest też istotnym podmiotem gospodarczym. Dostarcza drewno, które służy nam wszystkim, zatrudnia i generuje miejsca pracy. Jest płatnikiem lokalnych podatków. Szczegółowe dane nt. działalności nadleśnictwa znajdują Państwo na kolejnych stronach.

W tym roku po raz pierwszy nasza organizacja kieruje tego rodzaju raporty do samorządów gminnych w całej Polsce. Samorządy to nasz naturalny i bliski partner. To Państwo posiadają mandat uzyskany w demokratycznych wyborach, uprawniający do reprezentowania strony społecznej.

Raport traktujemy jako narzędzie w dialogu, który leśnicy chcą prowadzić ze stroną społeczną. Uważamy za oczywiste, że powinni Państwo dowiadywać się o naszej działalności. O jej efektach w minionym roku i o naszych zamierzeniach na rok bieżący. Niech to będzie podstawa do dyskusji na temat sposobów zarządzania lasami, ich wpływu na gospodarkę, klimat i stosunki wodne. O oczekiwaniach społecznych. Stoimy na stanowisku, że debata i konsultacje w środowisku lokalnym mają szczególną wartość. Bo odbywają się w poczuciu odpowiedzialności i realnej oceny skutków podejmowanych decyzji.

Michał Sztandera
Nadleśniczy
Nadleśnictwa Bielsko

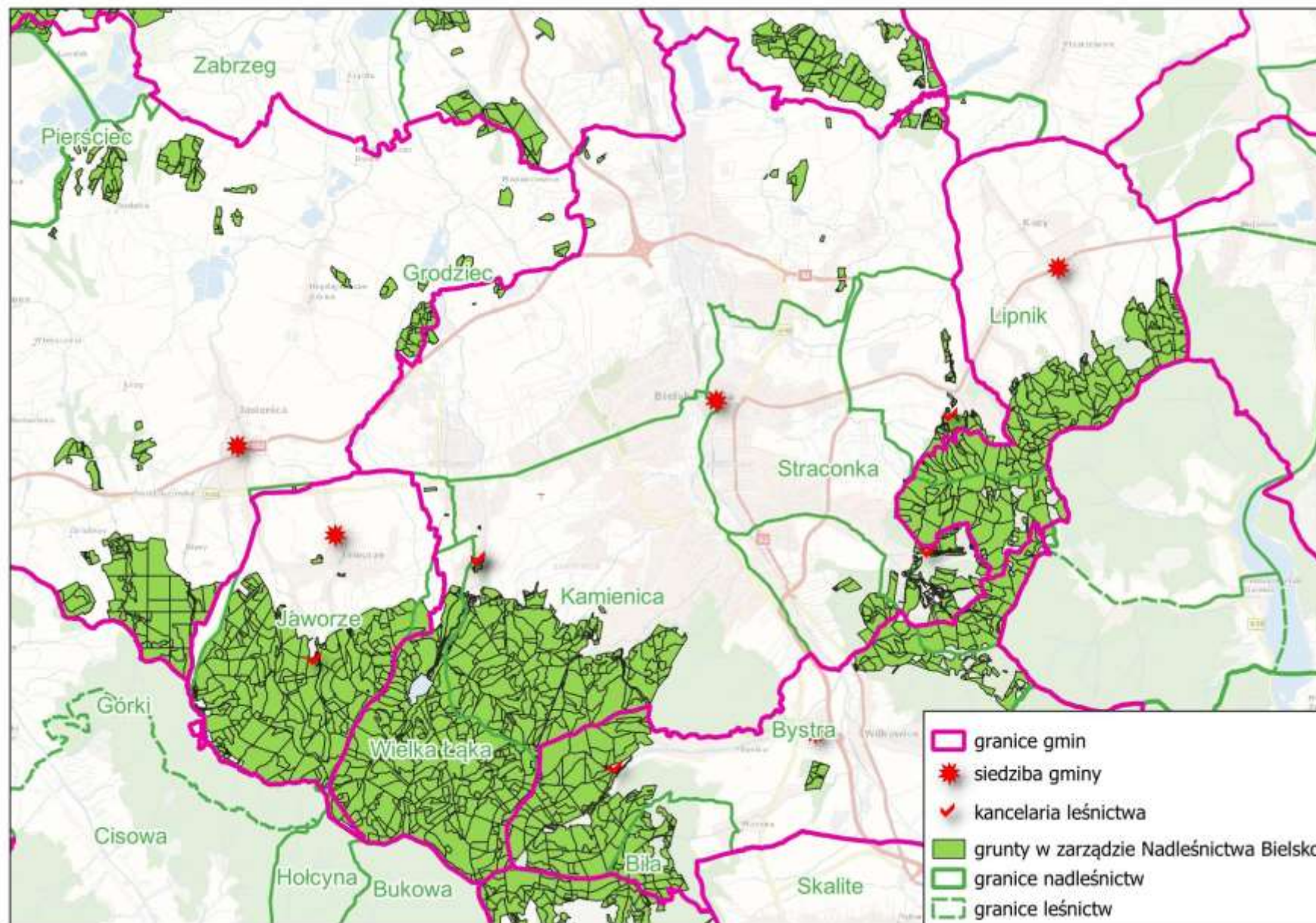
Lasy Państwowe

Część I

O nadleśnictwie

Lokalizacja

Zasoby w zarządzie nadleśnictwa

Podstawowe dane statystyczne o zasobach w zarządzie:

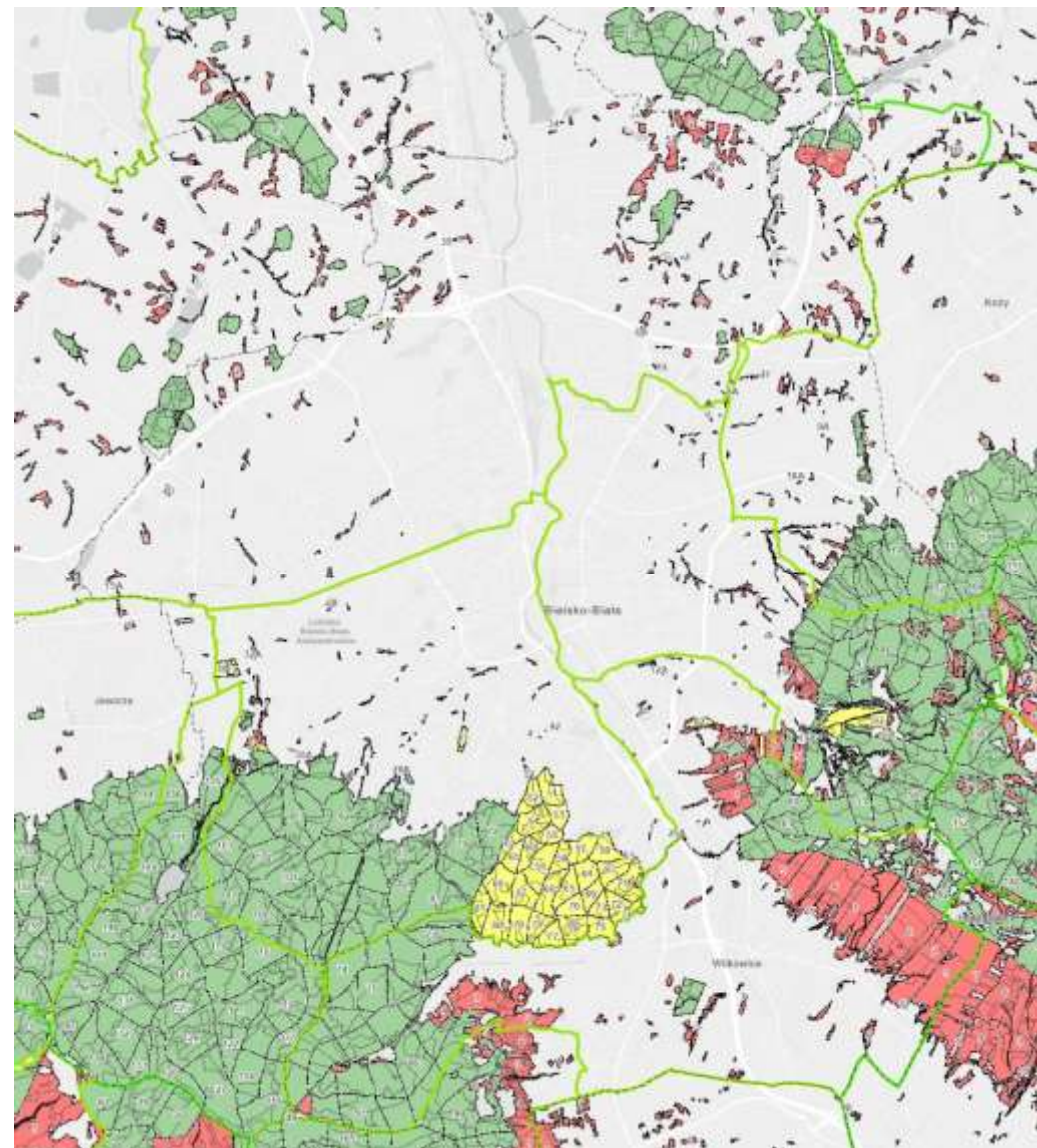
- *powierzchnia gruntów **2 340,66** ha,*
- *średni wiek – 76 lat (66 lat dla całego nadleśnictwa),*
- *skład gatunkowy – buk – 61 %, świerk – 13 %, jawor – 7 %, modrzew – 6%, jodła – 3%, jesion – 2%, brzoza – 2%, dąb – 2 %, pozostałe gatunki – poniżej 1,5 %*
- *Leśnictwa – Wielka Łąka – 48%, Kamienica – 38%, Straconka – 5 %, Grodziec – 3%, Lipnik – 2%, Bystra – 2%*
- *dwa duże kompleksy leśne (Beskid Śląski, Beskid Mały) + kilkanaście drobnych kompleksów rozrzuconych w różnych częściach miasta*

Do kogo należą lasy w granicach nadleśnictwa

Powierzchnia lasów ogółem – 3101,96 ha w tym:

- SP w zarządzie LP – 2229,67 ha (71,9 %)
- inne SP – 0,00 ha
- AWR SP – 0,47 ha (<0,1 %)
- Gminne – 467,82 ha (15,1 %)
- Prywatne – 404 ha (13 %)

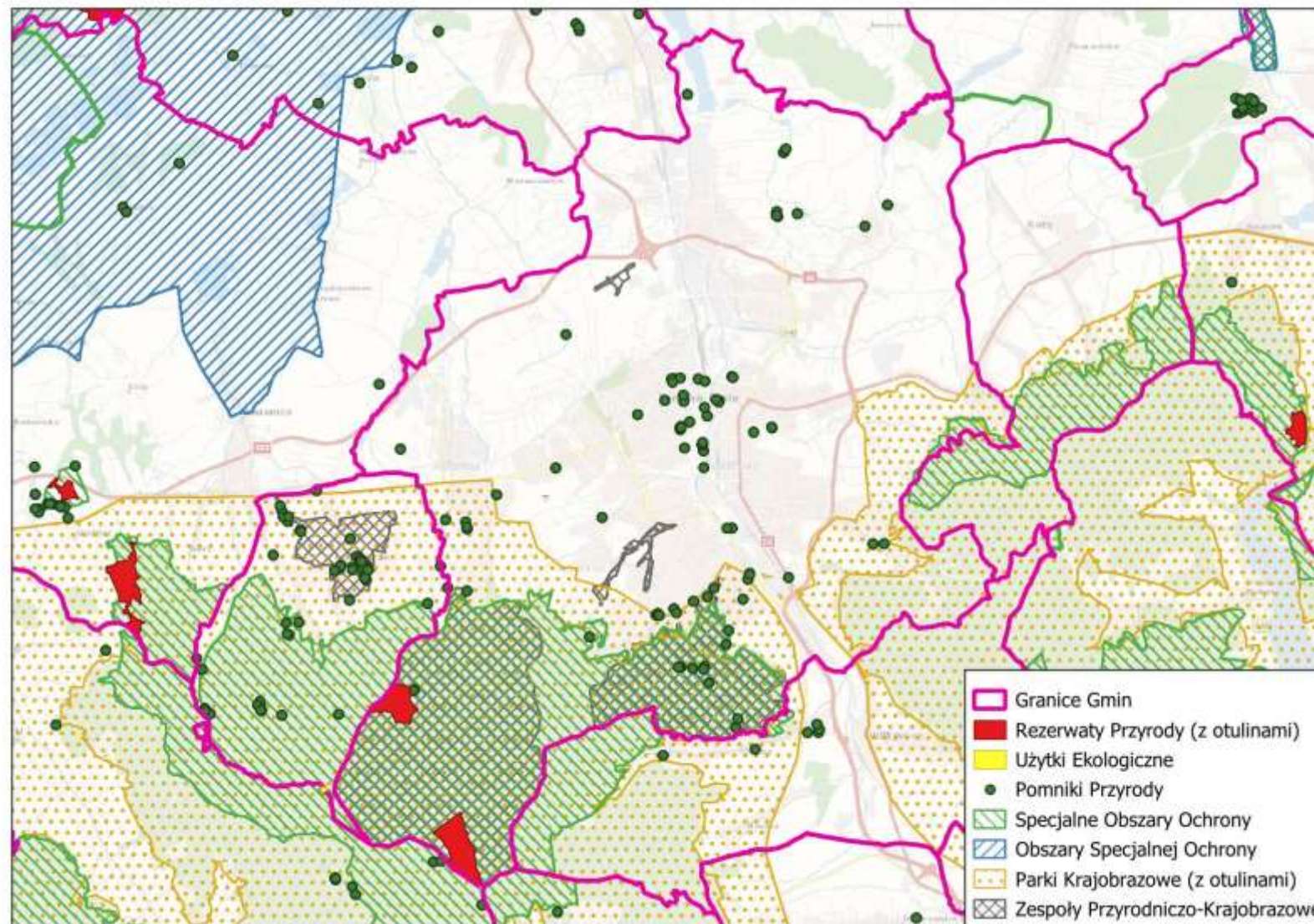
Infrastruktura nadleśnictwa:

- *Budynek Administracyjny Nadleśnictwa wraz z zapleczem technicznym przy ul. Kopytko 13*
- *Budynek przechowalni nasion, Gospodarstwo Nasiennie-Szkółkarskie*
- *Leśniczówki w Lipniku (ul. Polna), Straconce (ul. Górska) oraz 3 kancelarie leśnictw Kamienica, Wielka Łąka i Grodziec w budynku Nadleśnictwa, budynek gospodarczy przy dawnym Nadleśnictwie Wapienica, budynki mieszkalne przy ul. Zapora i ul. Skrajnej, Dworek Myśliwski w Dolinie Wapienicy*
- *Sala edukacyjna wraz z arboretum i wiatą ogniskową przy budynku Nadleśnictwa,*
- *częściowo amfiteatr w Lipniku*
- *Stara leśniczówka w Lipniku*
- *Miejsce palenia ognisk oraz obiekt schroniska na Dębowcu*
- *Sieć szlaków turystycznych wraz ze ścieżką edukacyjną przystosowaną do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących oraz ścieżkami biegowymi, a także trasami rowerowymi*
- *sieć 40,7 km dróg i 46,55 km szlaków leśnych, w tym system dróg ppoż. (o podwyższonych parametrach)*
- *Schroniska turystyczne, kolej gondolowa na Szyndzielnie – poza lasami lecz wpływają bezpośrednio na las i warunki gospodarowania*

Przyroda na terenie nadleśnictwa

- Rezerваты „Stok Szendzielni” i „Jaworzyna”,
- PK Beskidu Śląskiego i PK Beskidu Małego
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Cygański Las” i „Dolina Wapienicy”
- Specjalne Obszary Ochrony w ramach N2000
- Pomniki Przyrody i Użytki Ekologiczne

Struktura organizacyjna nadleśnictwa

- Nadleśnictwo zorganizowane jest w 3 zasadnicze działy:
 - Dział gospodarki leśnej – kierowany przez Zastępcę Nadleśniczego, na który składają się pracownicy merytoryczni nadleśnictwa (5 pracowników) oraz niejako „oddziały terenowe”, którymi są poszczególne leśnictwa (dla całego nadleśnictwa istnieje 11 leśnictw w obsadzie 2 osobowej) oraz Gospodarstwo Nasiennie Szkółkarskie z obsadą 1 osobową.
 - Dział księgowy – kierowany przez Głównego księgowego (4 osoby)
 - Dział administracyjny – kierowany przez Sekretarza (3 osoby)

Ponadto funkcjonują stanowiska sekretarki biura, inżyniera nadzoru oraz 2 osobowy posterunek Straży Leśnej. Stała obsada Nadleśnictwa wynosi łącznie 43 osoby i jest zgodna z najnowszymi wytycznymi kierownictwa LP co do standardów zatrudnienia w Nadleśnictwach.

- Nadleśnictwo pełni obowiązki nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa z ramienia Prezydenta miasta Bielska – Białej za wyjątkiem lasów komunalnych
- Lasy Nadleśnictwa wchodzi w skład Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Beskid Śląski” (wraz z nadleśnictwami Ustroń, Wisła i Węgierska Górka).
- Nadleśnictwo Bielsko zostało objęte pilotażowym programem ustanowienia lasów o wiodącej funkcji społecznej

Plan urządzenia lasu – podstawa działalności nadleśnictwa

To kluczowy dokument określający zasady gospodarki leśnej i podstawa naszego działania. Opracowany **na 10 lat**. Obejmuje całe nadleśnictwo, ale indywidualne planowanie dotyczy wydzieleń, czyli nawet kilkunastohektarowych, jednolitych fragmentów lasu. Takich wydzieleń jest w naszym nadleśnictwie blisko 2,1 tysiąca (bez gruntów towarzyszących gospodarce leśnej, które stanowią kolejne przeszło 1,8 tys – dużo drobniejszych już powierzchniowo).

Plan wykonali specjaliści spoza Lasów Państwowych. Zatwierdził Minister Klimatu i Środowiska.

Plan zawiera opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i metody prowadzenia gospodarki leśnej. Proces jego tworzenia i zatwierdzania jest precyzyjnie uregulowany i angażuje różne podmioty oraz społeczeństwo.

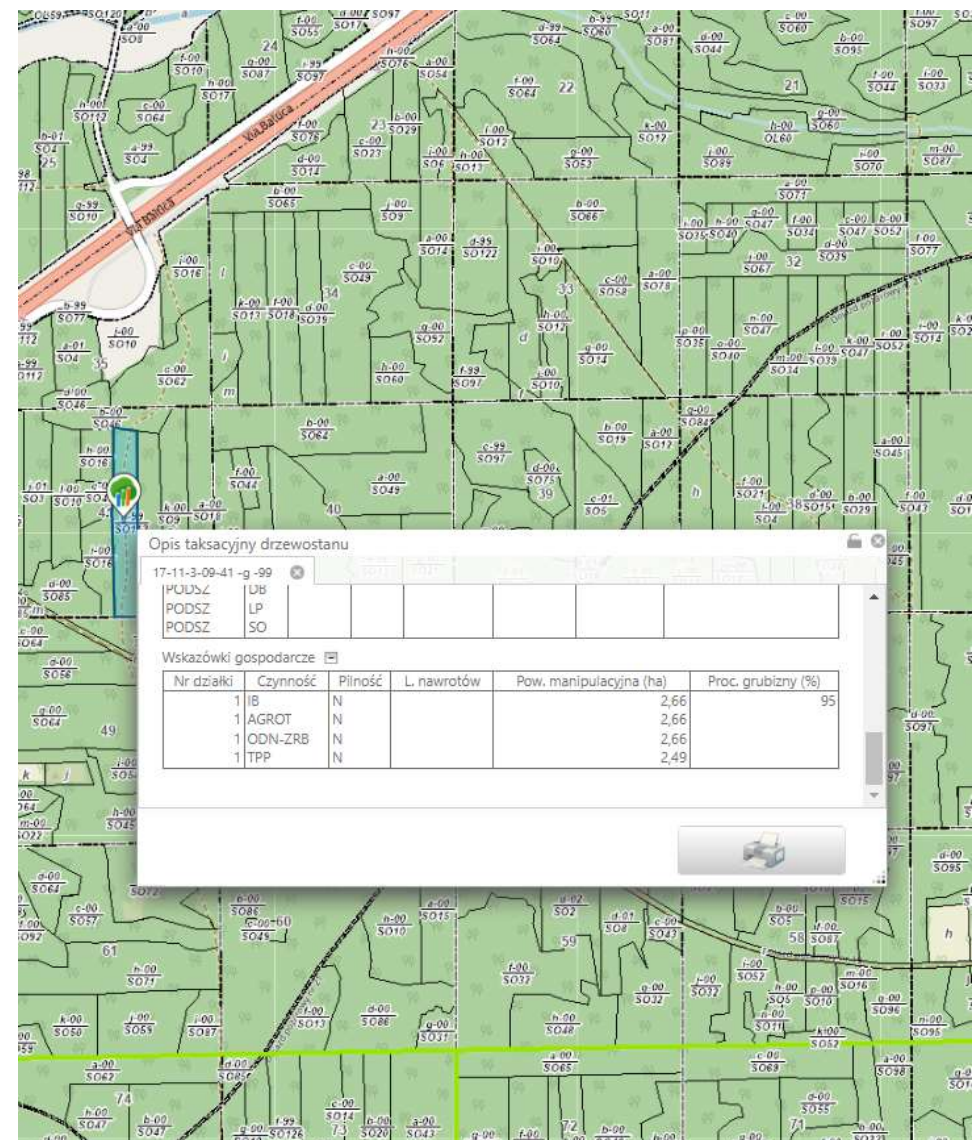
W jakim celu wykonujemy plan?

- **Zrównoważone zarządzanie lasami** – zapewnienie równowagi między ochroną przyrody a użytkowaniem lasów
- **Ochrona ekosystemów leśnych** – uwzględnienie obszarów chronionych i działań na rzecz bioróżnorodności
- **Planowanie pozyskania drewna** – określenie, ile drewna można pozyskać, bez naruszania stabilności lasów
- **Dostosowanie gospodarki leśnej do warunków środowiskowych** – uwzględnienie klimatu, gleby i zasobów wodnych

Plan dostępny dla każdego

- **Działamy transparentnie.** Dlatego przy tworzeniu planu odbywają się konsultacje społeczne. Gotowy plan podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisku i jest opiniowany przez RDOŚ, IOŚ
- **Każdy ma wgląd do planu.** Plan urządzenia lasu umieszczamy w internetowym BIP. Do pobrania udostępniamy opis nadleśnictwa (elaborat) i program ochrony przyrody [plan-urządzenia-lasu](#)
- **Sprawdź, co zaplanowaliśmy w znanym Ci fragmencie lasu.** Treść planu trafia także do Banku Danych o Lasach (bdl.lasy.gov.pl). Tutaj każdy może zapoznać się z charakterystyką wybranego wydzielenia leśnego i sprawdzić, jakie prace będziemy prowadzić w tym fragmencie lasu

Jak powstaje plan? Lokalny zespół współpracy

- szczególnie istotne na etapie przygotowywania planu

Rozmiar zadań zapisanych w planie urządzenia lasu

- *etat miąższościowy użytków rębnych - 315 416 m³*
- *etat powierzchniowy cięć w użytkowaniu przedrębnym 4 061,46 ha wraz z szacunkowym pozyskaniem 170 861 m³*
- *projektowana powierzchnia zalesień i odnowień 813,44 ha,*
- *projektowana powierzchni pielęgnowania lasu (bez trzebieży) 3 528,09 ha*

Powyższe wartości odnoszą się do całego nadleśnictwa w okresie 10-cioletnim 2018 – 2027.

Część II

**Co się działo w nadleśnictwie –
- podsumowanie roku 2024**

Pozyskanie drewna

Użytkowanie rębne – 3 442,31 m³

Użytkowanie przedrębne – 2 247,95 m³

Użytki przygodne – 586,51 m³

Sortymenty

Drewno wielkowymiarowe - 2 903,20 m³

Drewno średniowymiarowe - 3 346,30 m³

Drewno małowymiarowe - 27,27 m³

Drewno opałowe (dla całego nadleśnictwa)

*S4 (wałki opałowe) – 7 014,17m³,
cena od 70 – do 270 zł (średnio
215 zł)*

*M2 (gałęziówka) –
313,31 m³, cena 50 zł*

Partnerzy gospodarczy

Usługobiorcy – zakłady usług leśnych

- *USŁUGI LEŚNE Andrzej Kuks, KOMPLEKSOWE USŁUGI LEŚNE Sławomir Tomala, ECOBIOM Mariusz Kucharski – łączna wartość realizacji zamówienia obejmującego m.in. teren miasta wyniosła blisko 5,5 mln zł*
- *W roku bieżącym podpisano 3 umowy na usługi leśne, przy czym jedna po procedurze odwołania do KIO, realizowana jest dopiero od miesiąca marca.*

Partnerzy gospodarczy

Nabywcy drewna

- *W roku 2024 Nadleśnictwo sprzedało drewno w ramach sprzedaży hurtowej do 146 firm z branży drzewnej (w tym 4 z innych krajów UE), z którymi zawarto łącznie 308 umów. Ponadto wiele drobnych firm lokalnych zakupuje drewno w ramach sprzedaży detalicznej*
- *Największymi odbiorcami drewna były firmy PRODREWEX-PL SP. Z O.O z Żabnicy oraz PPH PAMADEx SP. J. F. Paszek, K. Paszek z Ligoty k./Czechowic-Dziedzic (obie zakupiły po ponad 1 tys. m³ drewna)*
- *Z firm polskich nasze drewno najdalej wyjechało do firmy "MGJ" - SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Leśniewie (pow. pucki) oraz PAGED MORĄG SPÓŁKA AKCYJNA w Morągu (pow. ostródzki), z pozostałych krajów UE drewno z naszego nadleśnictwa kupowały firmy z terenu Słowacji, Austrii i Czech*
- *Nadleśnictwo wydało łącznie 1743 asygnaty potwierdzające sprzedaż detaliczną*

Hodowla i ochrona lasu

Odnowienia – 16,58 ha

Pielęgnacja upraw – 17,35 ha

Trzebieże – 75,29 ha

Czyszczenia – 52,60 ha

Ważniejsze zadania z zakresu ochrony lasu:

- *ochrona przed zwierzyną (tzw. smarowanie) – 15,75 ha*
- *na obszarze Nadleśnictwa wywieszono 211 pułapek feromonowych, wyłożono drzewa zgryzowe na powierzchni 473 ha, unieszkodliwiono sanitarnie 690 mp gałęzi świerkowych, uprzętnięto 71 m³ śmieci*

Ochrona przyrody

- *Plan Urządzania Lasu uwzględnia wszystkie przepisy odnośnie ochrony przyrody jakie istniały w dniu jego opracowania,*
- *„rozszerzająco” na działania w dziedzinie ochrony przyrody działają również systemy certyfikacyjne FSC i PEFC, które Nadleśnictwo posiada i utrzymuje (coroczna weryfikacja)*
- *Nadleśnictwo ściśle współpracuje ze wszelkimi organami właściwymi do spraw ochrony przyrody – w sposób szczególny z RDOŚ Katowice oraz jednostkami samorządowymi*
- *Nadleśnictwo prowadzi stały dialog z organizacjami społecznymi zajmującymi się ochroną przyrody, prowadzi wspólne działania, jest otwarte na potrzeby społeczne*

Gospodarowanie gruntami

– w obrębie miasta w zarządzie Nadleśnictwa przybyło 4,8021 ha gruntu w tym:

– zakup gruntów leśnych – 3,1632 ha

– zakup gruntów innych – 0,0701 ha

– w wyniku modernizacji ewidencji gruntów – przybyło 1,5783 ha

– postanowienie sądowe (drogi konieczne) – ubyło -0,0095 ha

– Nadleśnictwo jest stale zainteresowane przejmowaniem (w drodze zakupu na rzecz Skarbu Państwa) gruntów leśnych, szczególnie tych przylegających do gruntów w zarządzie LP. W powyższych przypadkach Nadleśnictwo stosuje również prawo pierwokupu zawarte w art. 37a ustawy o lasach.

Działania na rzecz społeczności lokalnych

Działalność edukacyjna Nadleśnictwa Bielsko w 2024 roku obejmowała m.in.

- prowadzenie zajęć edukacyjnych w terenie leśnym, Izbie edukacji leśnej oraz w szkołach i przedszkolach dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.
- współpracę z Regionalnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli WOM w Bielsku-Białej w celu podniesienie kompetencji nauczycieli z terenu powiatu bielskiego w zakresie edukacji przyrodniczo-leśnej, organizacja konferencji i warsztatów, prezentacja walorów przyrodniczych i edukacyjnych lasów nadleśnictwa.
- rozdawanie sadzonek drzew leśnych dla mieszkańców Miasta Bielska-Białej i powiatu bielskiego w ramach akcji „SadziMy” oraz akcji „Drzewko za surowce”.
- organizację w 2024 roku konkursu dla młodzieży „Edukacja ekologiczna w teorii i praktyce”, w którym brali udział uczniowie z terenu gminy.

Działania na rzecz społeczności lokalnych

- organizację warsztatów dla dzieci i młodzieży w ramach Festiwalu Dobrej Energii organizowanego przez Miasto Bielsko-Biała oraz w ramach Beskidzkiego Festiwalu Nauki i Sztuki organizowanego przez Uniwersytet Bielsko-Bialski.
- udział w 2024 w imprezach plenerowych Miasta Bielska-Białej, organizacja stoiska edukacyjnego, m.in. w ramach Dni Wapienicy, Festiwalu 9sił, Nocy świętojańskiej na Szyndzielni czy Świąt na Starówce.
- wsparcie i organizację akcji sprzątania lasów, zwrócenie uwagi na zasady bezpiecznego spędzania czasu w lesie i zachowania lasów w czystości

Działania na rzecz społeczności lokalnych

W zakresie turystyki zorganizowanej:

- uroczyste otwarcie w 2024 roku Amfiteatru w Lipniku, którego rewitalizacja została przeprowadzona dzięki współpracy Nadleśnictwa Bielsko z Miastem
- bieżące utrzymanie miejsca odpoczynku dla turystów na Dębowcu (drewniane ławy oraz miejsce palenia ognia)
- poprawa w 2024 stanu nawierzchni drogi/ szlaku turystycznego na Dębowiec oraz na fragmencie drogi/szlaku turystycznego Dębowiec-Szyndzielnia

Finanse

- *przychody nadleśnictwa 15 824 546,59 zł w tym ze sprzedaży drewna 11 164 014,86 zł*
- *koszty nadleśnictwa 14 757 145,39 zł w tym koszty pozyskania drewna 6 110 216,32 zł*
- *wykorzystanie środków funduszu leśnego - 389 400 zł na zadania z zakresu urządzania lasu*
- *podatki i opłaty lokalne - 521 523,00 zł w tym do miasta Bielska - Białej: 131 108 zł – podatek leśny, 18 695 zł – podatek od nieruchomości, 281 – podatek rolny*
- *do budżetu państwa odprowadzono 1 886 586,01 z tytułu VAT, ok. 440 tys. zł z tytułu CIT oraz 223 tys. zł na rzecz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg*

Zagrożenia i przeciwdziałanie zagrożeniom

Zagrożenia

- *pozyskanie sanitarne wyniosło 586,51 m³*
- *stwierdzono coraz liczniejsze występowanie drzew porażonych jemiołą, na blisko 200 ha lasu występuje opieńkowa zgnilizna korzeni, odnotowano symptomy zamierania buków*
- *w 2024 roku nie odnotowano pożarów*

Przeciwdziałanie zagrożeniom

- *Przebudowa drzewostanów z uwzględnieniem zmian klimatu*
- *Utrzymanie infrastruktury przeciwpożarowej w stanie gotowości*
- *Utrzymanie urządzeń retencyjnych i ograniczających spływ powierzchniowy wód opadowych*

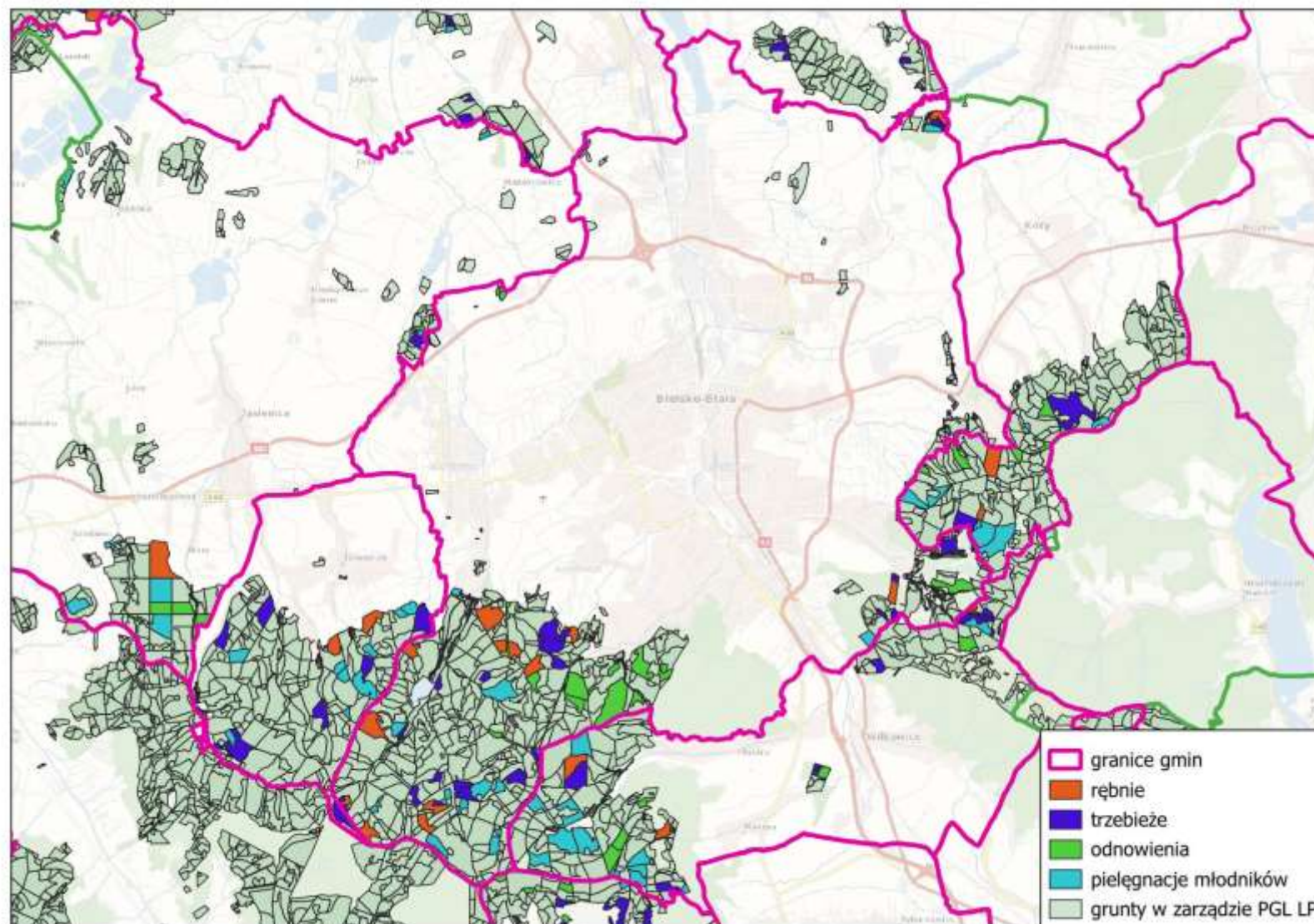
Część III

**Co będzie się działo w nadleśnictwie?
plany 2025**

Pozyskanie drewna

- rozmiar zadań z pozyskania drewna w bieżącym roku - 9 389,32 m³

Inne zadania gospodarcze

- *odnowienia - 21,17 ha*
- *czyszczenia - 48,53 ha*
- *trzebieże - 87,50 ha*
- *ochrona przed zwierzyną – 12,75 ha*
- *pozostałe działania ochronne planowane są na poziomie ubiegłorocznego wykonania z zastrzeżeniem, iż są to zadania obligatoryjne i zostaną wykonane zgodnie z potrzebami niezależnie od założeń planu*

Współpraca, ochrona przyrody, wydarzenia

- *Trwa pilotażowy proces wyznaczania lasów o wiodącej funkcji społecznej dla Bielska – Białej, obecnie oczekujemy na decyzje Ministerstwa Klimat i Środowiska odnośnie kolejnych kroków w tej sprawie; jednocześnie oczekujemy na uregulowania prawne szczególnie w zakresie korekty sposobu zagospodarowania lasu zawartego w zatwierdzonym Planie Urządzania Lasu oraz odpowiedzialności zarządcy gruntu za bezpieczeństwo osób wchodzących do lasu, które pozwolą na rozpatrywanie dalszych zagadnień z zakresu sposobu zagospodarowania tych lasów*
- *Nadleśnictwo pozostaje w stałym dialogu z przedstawicielami Urzędu Miasta w sprawach bieżących*
- *Nadleśnictwo pozostaje w gotowości do przekazania pełnych i szczegółowych informacji na temat swojej działalności szczególnie o zakresie podejmowanych działań, ich podstaw prawnych i uzasadnienia merytorycznego*

Inwestycje

- *Nadleśnictwo aplikuje o środki z programu INRERREG Polska – Słowacja na renowację leśniczówki w Lipniku*
- *Z uwagi na trwający proces tworzenia lasów o wiodącej funkcji społecznej, wobec trudnych do przewidzenia skutków finansowych tego procesu, Nadleśnictwo powstrzymuje się od większych inwestycji infrastrukturalnych*
- *W przypadku zadowalającej sytuacji finansowej Nadleśnictwo jest przygotowane do realizacji wiaty turystycznej przystosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w leśnictwach Bystra i Kamienica*
- *Trwa proces uzgadniania inwestycji w odnawialne źródła energii na potrzeby biura Nadleśnictwa i szkółki leśnej w Wapienicy*

Kontakt

- Adres – Bielsko – Biała, ul. Kopytko 13 (Wapienica)
- Mail/telefon - bielsko@katowice.lasy.gov.pl / 33 818 31 69
- konsultant ds. kontaktów społecznych – Izabela Pigan [REDACTED]
- media – Tomasz Gawęda – Rzecznik Prasowy tel. 668 438 597